

Til Stortingets Næringskomite

Oslo 21.01.2020

Det vises til forslag til Lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden og Stortingets høring av denne 13. januar i år. Vi ble invitert til å sende over våre kommentarer og innspill til komiteen i etterkant av høringen. Nedenfor følger det som ble kommunisert til komiteen under høringen, men enkelte presisering og utdypninger som er krevende å få til i løpet av 3 minutter.

Det har vært en lang reise fra det såkalte Matkjedeutvalget i 2011 og fram til dagens lovforslag. KLF har avgitt uttalelser flere ganger i denne prosessen, siste i juni 2019.

Der vi nå står, er KLF langt på vei tilfreds med forslaget slik det foreligger når vi tar hensyn til formålet regjeringen har satt for loven. Kunne vi velge på øverste hylle, ville KLF hatt en lov med tydeligere fokus på å sikre rettferdig og fungerende konkurranse mellom alle leddene i hele verdikjeden. I dette ligger også at distribusjon må ansees som et selvstendig ledd i kjeden.

KLF opplever å ha blitt hørt av NFD på flere områder;

- at «billigst mulig» ikke må være i formålsparagrafen. At varer selges under kostpris, slik en del kjøtt gjør, er verken god samfunns- eller ressursøkonomi.
- at spesialiserte forretninger, som kjøttvareforretninger, blir omfattet. Det er viktig at også de mindre frittstående forretningene er omfattet av loven og kan ta opp saker dersom store grossister ikke utøver god handelsskikk mot disse
- at det er klargjort hva som gjelder for avtaler gjort i utlandet.

Det er viktig at Næringskomiteen ikke reverserer noen av disse forholdene!

Det er tre forhold vi ber Komiteen se nærmere på:

For det første mener KLF at Markedsrådet må forsterkes med bransjekompetanse når de behandler saker etter denne loven. I eksempelvis kjøtt- og fjørfefbransjen er det avgjørende at bedrifter kan tilrettelegge for konsepter og løsninger som *samlet innebærer* at «hele dyret selges hele tiden». Eventuelle inngripen fra Markedsrådet som bidrar å forrykke denne balansen, kan medføre negative konsekvenser og til slutt eventuelt rokke ved norsk landbruks- og matpolitikk. KLF oppfordrer Komiteen å pålegge Markedsrådet å ha med bransjefaglig kompetanse når de behandler saker etter denne loven.

For det andre; vi trenger et proaktivt Tilsyn. Hvor effektiv loven blir, er vanskelig si. KLF mener imidlertid at størst effekt vil den få dersom Tilsynet arbeider proaktivt og veiledende. Her kan vi lære mye ved å se til Storbritannia. Betydningen av denne arbeidsmåten kan ikke understrekes nok i lovarbeidet.

For det tredje og avslutningsvis; lovens virkeområde bør være mer generelt. Konkurransmessig kan det bli en utfordring at for leveranser til storhusholdning gjelder loven bare når leverandøren også leverer til dagligvare.

Det kan derfor reises spørsmål om loven i seg selv i enkelte tilfeller kan bidra til å forstyrre konkurransen på en negativ måte. I et tenkt tilfelle kan en storhusholdningskunde ønske seg å ha «beskyttelsen» som loven gir på enkelte områder. Med foreliggende lovtekst må da innkjøpet foregå fra leverandør som leverer både til dagligvare og storhusholdning. Dette kan typisk gå utover små/lokale grossister som har spesialisert seg på storhusholdning og offentlige institusjoner.

At lovens gjøres mer generell i forhold til omsetning av matvarer (i leddene før forbruker), vil KLF se som positivt.

Vennlig hilsen
Bjørn-Ole Juul-Hansen

adm. dir
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund